

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konsulipalvelulain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konsulipalvelulain muuttamisesta (HE 216/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ulkoasiainvaliokunta (UaVM 13/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

konsulipalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan konsulipalvelulain (498/1999) 26, 27 ja 46 §,
muutetaan 12 §:n 1 momentti, 30 ja 33 §, 34 §:n otsikko ja 35 §:n otsikko,
sellaisina kuin niistä ovat 12 §:n 1 momentti laissa 204/2018 ja 34 §:n otsikko laissa 421/2014,
sekä
lisätään 35 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 11 a luku ja 43 §:ään, sellaisena kuin se on laissa
896/2015, uusi 2 momentti seuraavasti:

12 §

Hädänalaisessa asemassa olevan avustaminen

Edustusto neuvoo ja avustaa hädänalaisessa asemassa olevaa tarpeen mukaan sairaanhoidon saamiseksi, kotiuttamisen järjestämiseksi, oikeusavun saamiseksi, rikosilmoituksen tekemiseksi sekä välttämättömän tilanteen vaatiman muun avun saamiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 182/2018 vp

30 §

Henkilöä koskevan asiakirjan tai osoitetiedon hankkiminen

Edustusto voi ulkoministeriölle tehdyn kirjallisen hakemuksen saatuaan erityisestä syystä hankkia toimipiiristään henkilöä koskevia asiakirjoja sekä osoitetietoja. Asiakirjan tai osoitetiedon hankkiminen on lisäksi oltava perusteltua 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön tai yhteisön etujen, oikeuksien tai velvollisuuksien toteuttamiseksi.

33 §

Notaaripalveluja edustustossa antavat henkilöt

Notaaripalveluja voi edustuston toimipiirissä antaa edustuston päällikkö sekä hänen määräämänsä edustustossa palveleva henkilö.

Kunniakonsuli voi toimialueellaan antaa niitä notaaripalveluja, joita suorittamaan ulkoministeriö on hänet valtuuttanut.

34 §

Edustuston antamat notaaripalvelut

35 §

Notaaritoimesta kieltäytyminen

Edustusto antaa päätöksen notaaritoimesta kieltäytymisestä. Päätöksen tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa (434/2003).

11 a luku

Ulkoministeriölle ja edustustoille kuuluvien konsulipalvelutehtävien antaminen ulkoisen palveluntarjoajan suorittavaksi

38 a §

Notaaripalvelujen antaminen ulkoisen palveluntarjoajan suorittavaksi

Ulkoministeriö voi tehdä sopimuksen määrääjäksi tai toistaiseksi ulkoisen palveluntarjoajan kanssa edustustolle kuuluvien notaaripalvelujen antamisesta ulkoisen palveluntarjoajan suorittavaksi, jos se on palveluiden alueellisen saatavuuden tai muusta paikallisesta tilanteesta johtuvasta syystä tarpeen. Ulkoisella palveluntarjoajalla tulee olla tehtävän suorittamiseen riittävä tai-

Eduskunnan vastaus EV 182/2018 vp

to ja palveluverkosto ulkomailla. Ulkoisen palveluntarjoajan muut tehtävät tai toiminnan luonne ja tarkoitus eivät saa vaarantaa tehtävän asianmukaista hoitamista.

Ulkoiselle palveluntarjoajalle voidaan antaa suoritettavaksi yksi tai useampi seuraavista notaaripalveluista:

- 1) allekirjoituksen oikeaksi todistaminen;
- 2) jäljennöksen oikeaksi todistaminen;
- 3) ulkomaisen asiakirjan laillistaminen.

Ulkoisen palveluntarjoajan on harkittava, tuleeko sen kieltäytyä notaaritoimesta, jos asiakirjan tai muun selvityksen sisältö ei vastaa ulkoisen palveluntarjoajan tiedossa olevia tosiseikkoja tai jos on perusteltua syytä epäillä, että asiakirja, viranomaisen allekirjoitus tai viranomaisen antama todistus on väärennetty taikka asiakirja on laadittu käytettäväksi lainvastaiseen tarkoitukseen.

Ulkoisen palveluntarjoaja antaa notaaritoimesta kieltäytymisestä päätöksen. Päätöksen tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Ulkoisen palveluntarjoajan palveluksessa olevalla tulee olla riittävä koulutus ja asiantuntemus tehtävien suorittamiselle.

Notaaripalveluja voi antaa ulkoisen palveluntarjoajan palveluksessa oleva ulkoministeriön erikseen tähän tehtävään valtuuttama henkilö. Ulkoministeriön antama valtuutus voidaan tarvittaessa peruuttaa.

38 b §

Ulkomaisen asiakirjan laillistamiseen liittyvän asiakirjan vastaanottamista ja välittämistä koskevan tehtävän antaminen ulkoisen palveluntarjoajan suoritettavaksi

Ulkoministeriö voi tehdä sopimuksen määräajaksi tai toistaiseksi ulkoisen palveluntarjoajan kanssa ulkomaisen asiakirjan laillistamiseen liittyvien avustavien tehtävien antamisesta ulkoisen palveluntarjoajan suoritettavaksi erityisissä olosuhteissa tai muusta paikallisesta tilanteesta johtuvasta syystä. Ulkoisena palveluntarjoajana toimii ulkomaalaislain (301/2004) 28 ja 69 c §:ssä säädettyjä tehtäviä hoitava ulkoinen palveluntarjoaja.

Ulkoiselle palveluntarjoajalle voidaan antaa suoritettavaksi laillistettavaksi tarkoitettun ulkomaisen asiakirjan sekä siihen liittyvän käsittelymaksun vastaanottaminen ja välittäminen edustustolle.

Tehtävää suorittavalla ulkoisen palveluntarjoajan palveluksessa olevalla henkilöllä tulee olla riittävä koulutus ja asiantuntemus laillistamiseen liittyvien avustavien tehtävien suorittamiseksi.

38 c §

Palvelumaksu

Ulkoisella palveluntarjoajalla on oikeus ottaa antamastaan notaaripalvelusta sekä ulkomaisen asiakirjan laillistamista koskevan hakemuksen vastaanottamisesta ja välittämisestä palvelumaksu. Palvelumaksusta ja sen suuruudesta sovitaan ulkoministeriön ja ulkoisen palveluntarjoajan kesken. Palvelumaksun on oltava kohtuullinen ja myös oikeassa suhteessa kustannuksiin, joita ulkoiselle palveluntarjoajalle aiheutuu sen suorittaessa sille annettuja tehtäviä.

Eduskunnan vastaus EV 182/2018 vp

38 d §

Ulkoisen palveluntarjoajan toimialue

Ulkoisen palveluntarjoajan toimialue määritellään ulkoministeriön ja ulkoisen palveluntarjoajan välisessä sopimuksessa.

38 e §

Ulkoistamisen edellytykset

Sen lisäksi, mitä 38 a ja 38 b §:ssä säädetään ulkoistamisesta ja ulkoisesta palveluntarjoajasta, ulkoiselta palveluntarjoajalta edellytetään, että:

- 1) sen toiminnassa noudatetaan hyvän hallinnon perusteita;
- 2) sen toiminnasta vastuussa olevat henkilöt ja työntekijät ovat luotettaviksi todettuja ja koulutettuja hoitamaan ulkoistettuja tehtäviä sekä sitoutuneita noudattamaan tietosuojaa koskevaa sääntelyä;
- 3) sillä on tehtävien asianmukaisen hoitamisen edellytyksenä olevat turvalliset toimitilat;
- 4) se sitoutuu sopimuksessa noudattamaan toiminnassaan ulkoministeriön tehtävien hoitamiseksi antamia ohjeita.

38 f §

Ulkoisen palveluntarjoajan velvollisuudet

Edellä 38 a §:n 1 momentissa tarkoitetun ulkoisen palveluntarjoajan ja sen palveluksessa olevan henkilön notaaripalveluja antaessaan noudatettavista hyvän hallinnon perusteista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa ja kielilaissa (423/2003). Ulkoisen palveluntarjoajan palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan hänen suorittaessaan 38 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja notaaripalveluja rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

38 g §

Ulkoistetun toiminnan valvonta

Ulkoministeriö ja edustusto valvovat ulkoisen palveluntarjoajan toimintaa ja suorittavat tarkastuksia sen selvittämiseksi, että ne noudattavat tehtyä sopimusta. Valvonnan kohteena on toiminta kokonaisuudessaan.

Eduskunnan vastaus EV 182/2018 vp

38 h §

Sopimuksen purkaminen

Ulkoministeriön on purettava tekemänsä sopimus ulkoisen palveluntarjoajan kanssa, jos ulkoinen palveluntarjoaja ei noudata tämän lain tai ulkoministeriön ja ulkoisen palveluntarjoajan välisen sopimuksen mukaisia määräyksiä tai sopimuksen purkamiselle on muu erityinen syy.

43 §

Muutoksenhaku

Edustuston ja 38 a §:n 1 momentissa tarkoitetun ulkoisen palveluntarjoajan päätökseen notariasiassa saa vaatia oikaisua ulkoministeriöltä siten kuin hallintolaissa säädetään. Ulkomailla oikaisuvaatimuksen saa toimittaa päätöksen tehneelle Suomen edustustolle. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 17.12.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri